

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Nikander, L. & Rantanen, O. (2021) Suosituksia uraohjauksen toteuttamiseen. Teoksessa Isosuo, T., Karttunen, M. & Komonen, K. (toim.) Hyvä, parempi, paras tulevaisuuden uraohjaus. Käytännön kokeilut ja suositukset. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, s. 152 - 154.

URL: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-366-2>

SUOSITUKSIA URAOHJAUKSEN TOTEUTTAMISEEN

Leena Nikander ja Outi Rantanen

Ohjaus tulevaisuuden työhön -hankkeen yhteiskehittämisen (yhteiskehittämisestä ks. Nikander, Hannula & Rantanen tässä kokoelmassa) viimeisessä verkostopalaverissa huhtikuussa 2021 tarkasteltiin tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä sekä verrattiin niitä saavutettuihin tuloksiin. Yhteisen keskustelun aikana kirjattiin saavutuksia ja tuotiin moninäkökulmaisesti esiin käytännössä kehitettyjä hyviä toimintatapoja. Tämän jälkeen jakauduttiin satunnaisiin ryhmiin, joissa tehtävänä oli kirjoittaa Flinga-alustalle uraohjauksen toteuttamiseen liittyviä suosituksia. Lopuksi suositukset pisteytettiin. Koordinaattorit Leena Nikander ja Outi Rantanen jäsensivät saatuja suosituksia hyödyntäen pisteytystä. Näin saatiin pilottien suunnittelijoiden ja toteuttajien käsitykset tärkeimmistä suosituksista. Työskentelyn seurauksena muodostui viisi luokkaa, jotka on esitetty seuraavassa.

HENKILÖSTÖN OSAAMINEN ja sen kehittäminen

Henkilöstön osaaminen ja sen kehittäminen: Uraohjaukseen liittyvien toimintojen kehittäminen riippuu monista seikoista, mutta verkostotoimijoiden mielestä henkilöstön osaamisen kehittäminen on tärkeä lähtökohta muutoksen tekemiseen. Ajantasaisen tulevaisuuteen suuntaavan uraohjaukoulutuksen järjestäminen ja osaamisen ylläpitäminen on tärkeää eri toimijoille. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että uraohjausosaamisen kehittämisen ja siihen valmentamisen tulee liittyä ammattikorkeakoulun strategisen tason ohjaukseen.

URAOHJAUS- KOKONAISUUDEN JÄSENTÄMINEN ja näkyväksi tekeminen

Uraohjauskokonaisuuden jäsentäminen ja näkyväksi tekeminen: Uraohjauksen kokonaisuuden näkyväksi tekeminen nousi myös yhtenä suosituksen arvoisena teemana vahvasti esille. Uraohjauspalveluiden näkyvyyttä ja läpinäkyvyyden lisäämistä kaikille toimijoille ja opiskelijoille pidettiin tärkeänä. Lisäksi tarvitaan jäsenystä uraohjauksen palveluiden määrittelemiseen ja palveluiden piiriin pääsemiseen. Palveluiden sisältöjä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon niiden laaja-alaisuus ja opiskelijoiden erilaiset taustat ja tarpeet.

Ohjaustoimijoiden roolit tulee määrittää ja jäsentää selkeästi. Jäsenystä tarvitaan myös siihen, kuka uraohjausta antaa. Uraohjausta antavien toimijoiden tulee osallistua myös kehittämiseen, ja siinä on tärkeää ottaa huomioon muun muassa tekoälyn tarjoamat mahdollisuudet. Uraohjaus tulisi jalkauttaa osaksi organisaation ohjausmallia, ja laadun varmistamiseksi tarvitaan erilaisten uraohjauksen mittareiden uudistamista ja seurantaa.

PEDAGOGINEN näkökulma

Pedagoginen näkökulma: Uraohjauskokonaisuuden jäsentämiseen liittyy läheisesti pedagoginen näkökulma, jossa yhdistyy teoria ja käytäntö lisäämään opiskelijan realistista käsitystä työelämästä. Uraohjauksellisen pedagogiikan huomioon ottamisessa tarvitaan opintojaksokohtaisia kriteereitä. Opiskelijan henkilökohtaisen urasuunnittelun tulisi kulkea mukana koko opintojen ajan, opintojen alusta aina valmistumiseen asti. Uraohjauksen näkökulman tulisi kuitenkin ulottua myös opintojen jälkeiseen aikaan tulevaisuushorisonttia laajentaen ja siihen valmistautuen. Muuttuvaan tulevaisuuteen ohjatessa on tärkeää ottaa huomioon geneeristen taitojen kehittäminen, yrittäjämäinen osaaminen, resilienssi ja tulevaisuusorientaatio. Myös kansainvälisten opiskelijoiden haasteiden huomioon ottaminen on tärkeää.

KÄSITTEEN määrittely

Käsitteen määrittely: Uraohjaukokokonaisuuden jäsentämisen tueksi verkostotoimijat totesivat tarvittavan uraohjaukskäsitteen yhteistä määrittelyä sekä opinto-ohjauksen ja uraohjauksen välisten erojen näkyväksi tekemistä. Tämän voi ajatella liittyvän läheisesti jo aikaisemmin esillä olleeseen roolien selkiyttämiseen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Uraohjaus tulisi nähdä paitsi opintoihin alusta lähtien kuuluvana jatkumona myös tulevaisuuteen suuntaavana laaja-alaisena ja holistisena asiana.

VUOROPUHELU TYÖELÄMÄN kanssa

Vuoropuhelu työelämän kanssa: Kun kohteena on uraohjaus ja -suunnittelu, työelämän kiinteä osallistuminen jatkuvalla ja monimuotoisella vuoropuhelulla on merkittävää. Hyvin rakennettu monipuolinen työelämäläheisyys sisältää eri toimijoiden ohjausvastuita ja ohjauksen kehittämistä yhteistyössä.

AINEISTO

Yhteiskehittämisen verkostokokous 28.4.2021. Ohjaus tulevaisuuden työhön -hankkeen järjestämä Zoom-työpaja hankkeen Teema 1:n toimijoille ja työpajan aikana Flinga-alustalle kootut dokumentit.